

УКРАЇНА

(19) UA (11) 17816 (13) U
(51) МПК (2006)
A61B 10/00
A61K 36/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДНОВЛЕННЯ ГОЛОСУ У ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ХОРДЕКТОМІЇ

1

(21) u200604026

(22) 11.04.2006

(24) 16.10.2006

(46) 16.10.2006, Бюл. № 10, 2006 р.

(72) Ромась Олена Юріївна, Абизов Рустем Адільович

(73) Ромась Олена Юріївна, Абизов Рустем Адільович

2

(57) Спосіб відновлення голосу у пацієнтів після хордектомії, що включає проведення дихальних вправ та фонопедичних занять з пацієнтами, який **відрізняється** тим, що вправи та заняття проводять на 9-10 добу після оперативного втручання з наростаючим навантаженням від 5 до 15хв 2 рази на добу, причому під час фонопедичного заняття слизову гортані зволожують спреєм Аква-Марис.

Корисна модель відноситься до медицини та логопедії, а саме онкоотоларингології та фонопедії і може використовуватись для фонопедичного відновлення голосу у пацієнтів після оперативного втручання на гортані - хордектомії.

При оперативному втручанні з приводу раку гортані разом з пухлиною видаляється і голосова або обидві голосові складки (однобічна або двобічна хордектомія). Як наслідок - втрата голосу, що супроводжується погіршенням стану здоров'я - порушенням дихальної системи, дестабілізацією пацієнта в суспільному житті.

Відомі методи відновлення якості голосу та розбірливого мовлення, через 2 місяці після оперативного втручання на гортані, проведенням фонопедичних занять з пацієнтом [Цыганов А.И., Бухман Л.А. Функциональные резекции гортани при раке. К.: "Здоров'я", 1976. - 120с.].

Проте, така методика є не досить ефективною. Оскільки утворена протягом двох місяців груба рубцева тканина мало піддається відновленню, спостерігається затруднення дихання, задишка.

Також відомий і метод відновлення голосу та розбірливості мовлення через 1,5-2 місяці після оперативного втручання, який полягає у проведенні спочатку дихальних вправ, а потім фонопедичних занять [Дмитриев Л.Б., Телелева Л.М., Таптапова С.Л., Ермакова И.И. Фоноатрия и фонопедия. М.: Медицина, 1990. - С.192-195].

Ця методика дозволяє покращити показники зовнішнього дихання. Проте, за цей період на місці видаленої голосової складки утворюється стійка рубцева тканина, яка мало придатна для відновлення в якості голосової складки. Голосоутворен-

ня здійснюється вібрацією голосової зв'язки здорового боку при змиканні з потовщеною вестибулярною зв'язкою на прооперованій ділянці гортані, а при двобічній ектомії за рахунок вестибулярних складок та має низький, грубий, хриплий голос та малорозбірливе мовлення. Людина дестабілізується в суспільстві, можливе появлення негативних комплексів.

В основу даної корисної моделі поставлено задачу удосконалити спосіб відновлення голосу у пацієнтів після хордектомії, що сприятиме утворенню на місці видаленої голосової складки еластичної рубцевої тканини рухливої при фонації та диханні, дозволить покращити голосоутворення та якість мовлення, покращить стан здоров'я та можливість адаптуватись в суспільстві.

Поставлена задача досягається тим, що в спосіб, який включає проведення дихальних вправ та фонопедичних занять з пацієнтами, згідно з корисною моделлю, вправи та заняття проводять на 9-10 добу після оперативного втручання з наростаючим навантаженням від 5 до 15хв 2 рази на добу, причому, під час фонопедичного заняття слизову гортані зволожують спреєм Аква-Марис.

Така реабілітація голосової функції стала можливою завдяки проведенню аналізу ефективності занять на 9-10 добу після оперативного втручання з наростаючим навантаженням та з додатковим використання зрошення гортані спреєм на основі морської води багатой солями та мікроелементами та дослідженню функції голосоутворення у хворих в ранньому післяопераційному періоді. Доведено, що такі заходи сприяють утворенню еластичної рубцевої тканини на місці голосової складки, яка

(19) UA (11) 17816 (13) U

стає рухливою при фонації та диханні, покращується голосоутворення та якість мовлення, налагоджується функція дихання, пацієнт соціально адаптується.

Спосіб виконується наступним чином.

Пацієнту прооперованого з приводу раку гортані в післяопераційному періоді (9-10 доба), після всебічного обстеження, призначають комплекс дихальних вправ, які направлені на відновлення дихання та проводять фонопедичні заняття, які залучають до фонації ніжну рубцеву тканину та сприяють утворенню еластичної рубцевої тканини на місці видаленої голосової складки. Заняття проводять спочатку протягом 5хв з поступовим збільшенням навантаження до 15хв. Під час заняття слизову гортані зволожують спреєм Аква-Марис, який розроблений на основі морської води багатой солями та мікроелементами. Така процедура зменшує сухість, знижує ризик виникнення радіоепітелітів та знімає напруження. Заняття проводять два рази на добу - вранці та на ніч. Курс занять становить від місяця до двох. Завдяки такому комплексному методу реабілітації рубцева тканина стає еластичною та рухомою.

Оцінку рухливості новоутвореної рубцевої складки при диханні та фонації оцінюють проведенням ультразвукового сканування, відеоларингостробоскопії та спектрографії.

Таким чином ще під час проведення променевого лікування у пацієнта відновлюється якість

голосу та розбірливість мовлення, що дозволяє адаптуватись пацієнтові в суспільстві, покращується самопочуття, налагоджується дихання, скорочується термін перебування у лікарні.

Приклад.

Пацієнт А. 41 рік. Після односторонньої хордектомії направлений оториноларингологом у фонопедичний кабінет. У хворого порушене мовлення. Голос шепітний, грубий, хриплий. Пацієнт пригнічений, спостерігається затrudнене дихання, задишка. Після психотерапевтичної бесіди, пояснення суті реабілітаційного способу та прослуховування запису голосу людей, у яких відновлено голосоутворення - логопед призначає комплекс дихальних та фонопедичних вправ. Вправи спочатку виконують протягом 5хв поступово збільшуючи навантаження до 15хв. Під час проведення фонопедичних занять слизова гортані зволожується спреєм Аква-Марис. На ніч рекомендується проведення занять в тому ж режимі виконання. Курс реабілітації тривав 1 місяць - до появи еластичної рубцевої тканини на місці голосової складки, ясного мовлення та покращення як стану дихання так і психологічного статусу.

Таким чином, спосіб, що заявляється, дозволяє відновити якість голосу та розбірливість мовлення, налагодити дихання та сприяє адаптації людини в суспільстві. Спосіб рекомендується для впровадження в фонопедичних кабінетах.